

Kommunalt råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne (KFU)

ÅRSRAPPORT 2015

Innhold

1. Formål og oppgaver	3
2. Sammensetning	3
3. Aktivitet i 2015	4
A. AU-møter	4
B. Møteinnkallinger og protokoller på nett	4
C. Møter og saker	4
4. Fellesmøte med brukerorganisasjonene	5
5. Representasjon	6
6. Økonomi	6
7. Rådets betraktninger	7

1. Formål og oppgaver

Kommunalt råd for funksjonshemmede ble opprettet av Trondheim sosialstyre 22.11.1972. Rådets opprettelse og virksomhet har vært i samsvar med de anbefalinger Sosialdepartementets rundskriv I-42/99 ga når det gjelder representasjonsordning for funksjonshemmede i kommunene.

Representasjonsordning for mennesker med nedsatt funksjonsevne ble lovpålagt i 2007.

Rådet skal fungere som et rådgivende organ for kommunen, og skal gis anledning til å behandle alle saker som gjelder levekårene til mennesker med nedsatt funksjonsevne.

2. Sammensetning

Rådet består av ni representanter med vararepresentanter. Av disse er tre politisk oppnevnte og seks representanter kommer fra brukerorganisasjonene. Rådmannen har observatørstatus i rådet og møter med fire representanter fra fagområdene oppvekst og utdanning, helse- og velferdstjenester, kultur og næring og byutvikling.

Rådet har i 2015 bestått av følgende medlemmer:

Faste medlemmer (politisk):

1. Heidi Eidem (Ap)
2. Bjørn-Hugo Hokland (MDG)
3. Otto A. Hammervold (H)

Varamedlemmer:

1. Ola Johnsen Lenes (Ap)
2. Anne Grete Haugan (uavh.)
3. Mats Ulseth Ramo (FrP)

Faste medlemmer fra organisasjonene:

1. Dag Øivind Antonsen (leder) - Mental Helse Trondheim
2. Steinar Johnsen – Norsk Forbund for Utviklingshemmede Trondheim
3. Eva Elida Singsaas Skråmestø - Norges Blindeforbund
4. Kari Kristine Engan – Hørselshemmedes landsforbund Trondheim
5. Gunnar Størseth – LHL Trondheim Øst
6. Kirsti Stenersen – Norges Handicapforbund Trondheim

Varamedlemmer:

1. Rune Gustafson – Landsforeninga for Slagrammede Trøndelag
2. Siv Mittet - Trondheim Døveforening
3. Bjørn Høsøien – Multrippel Sklerose-foreningen
4. Mari Mosand – Cerebral Parece-foreningen
5. Marit Lehn - Arbeidsmiljøskaddes Landsforening avd. Sør-Trøndelag
6. Bjørn Pettersen Bratvik – Astma og Allergi

Rådmannens representanter er følgende:

Helse og velferd:

Eirik Roos

Vara: Eva Nærum

Kultur og næring:

Terje Johnsen

Vara: Hilde Østerås Berntsen

Oppvekst:
Byutvikling:

Jan Roger Wevang
Solveig Dale

Vara: Brage Risstad
Vara: Brit Furu

Dag Øivind Antonsen har ledet rådet. Sekretariatsfunksjonen er ivaretatt av Bystyresekretariatet. Informasjon om KFU er publisert på rådets hjemmeside: www.trondheim.kommune.no/kfu

3. Aktivitet i 2015

A. AU-møter

Ordningen med arbeidsutvalg i de forskjellige rådene ble avviklet med virkning fra 1. januar 2014, og møtene/sakene er derfor forberedt av leder, sekretær og rådmannens representanter via epost og telefon.

B. Møteinnkallinger og protokoller på nett

Rådets møteinnkallinger og møteprotokoller har blitt publisert på Trondheim kommunes hjemmesider under *Innsyn* og på rådets nettside. Innkallinger og møtedokumenter er publisert en uke før møtedato, og protokollene er publisert etter at rådets leder har godkjent disse.

C. Møter og saker

I 2015 ble det holdt 11 ordinære møter i rådet. Ett av disse var ekstraordinært møte ifm. kommunebudsjettet. I tillegg er det arrangert ett fellesmøte med organisasjonene (se pkt. 4).

For å se rådets vedtak og uttalelser i sakene, henvises det til møteprotokollene på www.trondheim.kommune.no

D. Saker til uttalelse

KFU har i 2015 hatt 15 saker til uttalelse. Noen saker har vært innom rådet to ganger; første gang i oppstarten av et prosjekt eller en planprosess, og andre gang for ordinær uttalelse. Dette har KFU opplevd som positivt, siden det er lettere å få til gode løsninger når rådet får gi innspill tidlig i en prosess. Saker til uttalelse i 2015:

1. Miljøpakke for transport i Trondheim: Handlingsprogram 2015-18 (24)
2. Funksjons- og arealprogram for kommunale skoleanlegg
3. Revidering av plan for habiliteringstjenester
4. Temaplan for habiliterings- og rehabiliteringstjenester for voksne 2015-2018
5. Temaplan for legetjenester Trondheim kommune 2015 - 2018
6. Til uttalelse - Kvalitetsmelding for grunnskolen i Trondheim 2014
7. Detaljregulering av Mauritz Hansens gate 4, offentlig ettersyn
8. Kvalitetsmelding for grunnskolen i Trondheim 2014
9. Plan for svangerskapsomsorgen i Trondheim kommune 2015-2018
10. Årsrapport Ombudet
11. Strategisk plan for utviklingshemmede 2015 – 2018
12. Kvalitetsstandarder for praktisk hjelp i hjemmet
13. Kvalitetsmelding barne- og familietjenesten
14. Trondheim kommunes budsjett 2016, og handlings- og økonomiplanen for 2016-2019
15. Trondheim kommunes arbeidsgiverpolitikk 2016 – 2020

E. Andre saker

I tillegg til saker som er oversendt rådet til uttalelse har rådet selv tatt opp en rekke spørsmål og

forhold i 2015, enten på eget initiativ eller på grunn av henvendelser fra brukerorganisasjonene:

- Planlegging av skolestart for funksjonshemmede
- Prosjekt ved NTNU om bolig og tjenester for mennesker med hjelpebehov
- Arbeidet med ny kommunal helsevakt
- Lovpålagt brukermedvirkning og kommunens praksis
- Den økonomiske situasjonen for funksjonshemmede
- Tilgjengelighet for funksjonshemmede på Olavsfestdagene
- Deltakelse i Felles brukerråd for Helse- og velfredskontorene
- Kartlegging av idrettsbygg i byen med tanke på universell utforming
- Anbudsprosessen ifm. brukerstyrt personlig assistanse
- Bassengbehandling for pasienter med polio
- Deltakelse på storbykonferanse for kommunale råd
- Forvaltningsplan for parker og bynær grønstruktur
- Organisering av koordinatorfunksjonen ihht. Lov om helse- og omsorgstjenester og ny veileder innen habilitering
- Evaluering av BPA-ordningen
- Elevtallsvekst og skolestruktur i Trondheim
- Arbeid med ny planstrategi for Trondheim kommune

4. Fellesmøte med brukerorganisasjonene

I tillegg til de ordinære rådsmøtene har KFU arrangert ett fellesmøte med brukerorganisasjonene 21.april 2015. 41 personer deltok. Følgende temaer sto på programmet:

1. Lovpålagt brukermedvirkning ved Eirik Roos (rådmannens fagstab)
2. Tilrettelegging for friluftsliv ved helge Grenne (rådgiver i Enhet for idrett og friluftsliv)
3. Boliger for mennesker med spesielle behov ved Eva Nærum (rådmannens fagstab)
4. Tilgjengelighet til kulturarenaer - henvendelse om deltakelse i prosjekt v/rådets sekretær Ole Kristian Lundereng

Følgende spørsmål var innsendt fra brukerorganisasjonene på forhånd. De ble besvart av rådgivere i rådmannens fagstab:

1. Fra LUPE (Landsforbundet for utviklingshemmede og pårørende):

Hva kan Trondheim kommune gjøre for å øke antall VTA (varig tilrettelagte arbeidsplasser) for utviklingshemmede?

2. Fra FFO (Funksjonshemmedes fellesorganisasjon):

- a. Hva gjør Trondheim kommune for å forbedre legevakttjenesten? Begrunnelse: I dag oppleves lang ventetid, telefonkø etc.
- b. Hvilke tiltak gjøres i samarbeid med spesialhelsetjenesten (St. Olavs) for å begrense antall overliggende pasienter som opptar sengekapasitet ved sykehuset? Begrunnelse: Ferdigutskrevne pasienter blir liggende på St. Olavs grunnet kapasitetsproblemer i kommunehelsetjenesten. Har kommunen planlagt utvidelser ved bl.a. Øya Helsehus etc.?
- c. Er rutine ved hjemsending av pasienter fra St. Olavs Hospital nå forbedret? Begrunnelse: Store medieoppslag beviser tragiske hendelser.
- d. Hvorfor er det ikke tillat for rullestoler (også drevet med motor) å benytte på sykkelstier i byen?
- e. Hva kan Trondheim kommune ytterligere gjøre for å begrense de meget store

svevestøvsproblemene? Vil kommunen ytterligere vurdere en bybaneløsning for byen? begrunnelse: befolkningen i Trondheim øker med ca. 3000 mennesker årlig som gir økt kollektiv- og biltrafikk uten at arbeidet med å begrense svevestøv og annen forurensning styrkes nok. Det er dokumentert at luftforurensning utløser og forverrer sykdommer først og fremst i luftveiene og i hjerte og karsystemet. Barn, gravide og personer med underliggende sykdommer i luftveiene (astma og kols) og hjerte/karlidelser er spesielt utsatte og sårbare for luftforurensninger.

5. Representasjon

Lov om råd for menneske med nedsett funksjonsevne pålegger ikke rådene til å oppnevne representanter til ulike styrever, brukerutvalg, prosjektgrupper eller lignende. Dette er ikke et tema i loven. Men i Trondheim og mange andre kommuner, er det innarbeidet praksis at KFU oppnevner representanter til ulike fora. Det gir rådet innsyn i vesentlige forhold som er viktig for mennesker med nedsatt funksjonsevne og det tilfører rådet kompetanse. Gjennom slik representasjon bidrar også KFU med overføring av sine erfaringer og sin kompetanse til ulike styrever, brukerråd og prosjekter. I noen tilfeller kan også KFU velge å oppnevne brukerrepresentanter fra organisasjonene, som ikke nødvendigvis sitter i KFU.

Oversikt over slik representasjon samt deltakelse i konferanser:

Navn	Deltatt i
Dag Ø. Antonsen	Brukerråd i boligsaker og helsebygg. Brukerråd for Øya helsehus. Organisering av legevakt, akutt-telefon mottak, bruk av teknologi i helsehjelp (usikker på hva dette heter nå). Revidering av plan for habiliteringstjenester. Workshop for idrettspark i Lille Gråkallen. Storbykonferanse i Tromsø
Steinar Johnsen	Utarbeidelse av rådmannens forslag til strategiplan for personer med utviklingshemming 2015-2018 «En bedre hverdag for alle».
Kari Mosand	Storbykonferanse i Tromsø
Liv Marit Løkken	Styret for Boligstiftelsen for trygdeboliger i Trondheim Velferdsteknologiprogrammet
Kirsti Stenersen	Gruppe for tilpasning av gatemiljøet for funksjonshemmede

6. Økonomi

KFU hadde i 2015 et faktisk forbruk på kr. 58 163.- Budsjettet var på kr. 62 000.- Dette gir et mindreforbruk på kr. 3 836.-

Det ble i 2015 utbetalt kr. 21 825.- i godtgjøring til rådets medlemmer. Godtgjøringen utbetales fra bystyrets fellesbudsjett og belaster ikke rådets budsjett.

7. Rådets betraktninger

KFU har vært spesielt opptatt av brukermedvirkning i 2015. Rådet har merket seg at rådmannen har hatt gode erfaringer med planprosessen, og resultatet (den endelige planen), når rådmannen har benyttet seg av brukermedvirkere helt fra oppstarten av utarbeidelsen av planen, og ellers i hele prosessen.

Vi ser en økende etterspørsel etter brukermedvirkere i mange sammenhenger. Noe brukermedvirkning er lovpålagt, noe vil kanskje betraktes som "et forsøk", men all brukermedvirkning vil kunne begrunnes med ønsket om å forbedre kvaliteten. Alle brukererfaringer vil være nyttige for å utvikle tjenester som er i tråd med brukernes behov. Gir Trondheim kommune god kvalitet på tjenester, vil ikke bare livskvaliteten for den enkelte tjenestemottaker øke, men det vil også gi Trondheim kommune en økonomisk gevinst

Det blir en utfordring for de frivillige organisasjonene i Norge å skaffe og dyktiggjøre brukermedvirkere, som kan tenke seg å bidra med sine egne erfaringer og andres erfaringer. Men det er også helt klart at Trondheim kommune må ta ansvar for å legge til rette for at brukeres erfaringer blir godt ivaretatt. Trondheim kommune må sette av økonomiske midler for å sikre at innspillene kommer i rett tid.

Vi vil i framtiden se et nytt område hvor mennesker bidrar med sine erfaringer; De som blir ansatt i virksomheten/foretaket, og tar med seg brukeres ståsted i den daglige utførelsen av tjenesten, som de selv har vært brukere av tidligere. Dette kan benevnes som en type brukermedvirkning. Men å ansette såkalte erfaringskonsulenter, eller medarbeidere med brukererfaring, kan ikke erstatte "tradisjonell" brukermedvirkning; det blir et supplement, enda en måte å sikre god kvalitet.

03.06.2013 ratifiserte Stortinget «Konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne». I artikkel 4, som heter «Generelle forpliktelser», står det i punkt 3: «I arbeidet med å utvikle og gjennomføre lovgivning og politikk som tar sikte på å gjennomføre denne konvensjon, og i andre beslutningsprosesser som gjelder spørsmål knyttet til mennesker med nedsatt funksjonsevne, skal partene aktivt trekkes inn og rådføre seg inngående med mennesker med nedsatt funksjonsevne, også barn med nedsatt funksjonsevne, gjennom de organisasjoner som representerer dem.» Det er derfor i fortsettelsen viktig å skille mellom pålagt brukermedvirkning ut fra konvensjonen og den generelle brukermedvirkningen. Vi vil mest sannsynlig se at i framtiden vil brukermedvirkning bli pålagt kommunene på flere og flere områder. Det betyr ikke at det er lurt å la det være på de andre områdene.

KFU håper at Trondheim kommune vil fortsette med å involvere brukere og KFU tidlig i utarbeidelse av planer og tjenester. Vi tror at dette er et viktig bidrag til å sikre befolkningen riktige og verdige leveforhold.

Styret vil oppfordre det nyvalgte rådet til å følge opp saker som rådet behandlet i 2015. Blant disse kan nevnes:

- BPA-ordningen
- luftkvaliteten i byen
- kommunens ansvar for å gi yngre funksjonshemmede et verdig liv
- henvendelse fra FFO om lang ventetid for utredning av barn.

Trondheim 19.4.2016

Øivind Antonsen
Leder

Ole Kristian Lundereng
sekretær